

مذاکره با گروه طالبان چرا، چگونه و برای چه؟

سال 2003 میلادی بود که جورج دبلیو بوش رئیس جمهور اسبق امریکا، جنگ علیه تروریسم در افغانستان را به گونه بسیار شتابزده و غیرواقعی، "پایان یافته" اعلام نمود و به اشغال نظامی کشور مستقل عراق پرداخت. یعنی "بوش" خواست بصورت عمدی از تعقیب و تصفیه کامل گروه تروریستی طالبان در افغانستان و پاکستان صرف نظر ننماید.

این پالیسی معنا دار کاخ سفید موجب گردید تا نظامیان مداخله گر پاکستانی تحت زمامت جنرال پرویز مشرف، بسیار هشیارانه از فرصت پیش آمده سوءاستفاده نموده با آنکه ظاهراً با امریکا در جنگ علیه تروریسم سرتکان میداد، درگرد آوری مجدد طالبان، تمرین نظامی و تروریستی، تجهیز و حمایت های وسیع اطلاعاتی و لوزتیکی علیه افغانستان اقدام نمایند.

پس از سالهای 2005 میلادی واوجگیری مجدد عملیات خونین تروریستی طالبان در خاک افغانستان بود که برای نخستین بار، برخی از مقام های حکومتی بریتانیا، زمزمه هایی را به زبان آوردند، مانند اینکه مثلاً "جنگ علیه طالبان راه حل نیست" ، "با طالبان مذاکره باید نمود" ، "بریتانیا جنگ با طالبان را کم بها داده بود" و امثالهم.

متعاقب این زمزمه های طالب دوستانه بود که همین مقام های بریتانیایی، گفتن و نوشتن واژه تروریست در پیشوند و پسوند نام گروه طالبان را از زبان رسانه ها و دولتی های افغانستان فرو افگندند و آنرا با واژه ها و جمله های مندرج اورده مانند "گروه شورشی" یا به قول حامد کرزی "برادران ناراض" و اخیراً هم "مخالفین سیاسی" تعویض نمودند.

هنوز مدت درازی از این بازیهای لفظی، سیاسی و رسانه یی سپری نشده بود که مقام ها و حمایتگران خارجی گروه طالبان، با بی حیایی تمام اظهار کردند که "بهتر است ده ولايت جنوب شرقی افغانستان برای طالبان سپرده شود تا امارت اسلامی خودشان را در آن تأسیس نمایند"

پس از آن، برخی از مقام های دیپلماتیک امریکایی نیز با پیروی از سخنگویان استعمارکهن، پارا از گلیم شان فرا ترگذاشته با بیشتر می کامل گفتند که " بهتر است جنوب افغانستان برای طالبان گذاشته شود و امریکا تنها به شمال آن کشور توجه نماید " (یعنی طرح ناجوانمردانه تجزیه جغرافیایی افغانستان).

حرفها، کرشمه بازیها و تأکتیک های سیاسی و اطلاعاتی قدرتهای حامی طالبان تا بدانجا گسترش یافت که مثلًا جنرال سیه کردار پاکستانی بنام (جنرال حمید گل) طی مصاحبه های دستوری و فرمایشی اش با رسانه های خارجی، با گستاخی تمام اظهار داشت که " امریکا باید مستقیماً با ملا عمر مذاکره نماید " و " این طالبان اند که به قدرت بر میگردند " . . . یعنی حمید گل، این پدر معنوی گروه تروریستی طالبان، برای کاخ سفید دستور صادر مینماید تا بحیث ابرقدرت جهان باید با یک ملای بیسواد، دست نشانده و سرکرده یک گروه تروریستی بگونه مساویانه بالای میز مذاکره بشیند.

این روشها و برنامه ها، عاقبت، دفتر رسمی گروه طالبان در قطر را زایید که هموطنان عزیز ما از چگونه گی جریان آن اطلاع دارند. تأسیس دفتر گروه طالبان در قطر که ظاهراً بعنوان یک اتفاق تماس میان دولت افغانستان و گروه مذکور در نظر گرفته شده بود، حقایق تلخ دیگری را به نمایش گذاشت و آن این بود که " جنده " سفید رنگ گروه طالبان، موازی با درفش سه رنگ سفارت افغانستان در قطر به اهتزاز درآمد و این " اتفاق تماس "، حیثیت سفارت رسمی و موازی را بخود اختیار نمود.

حال اگر از جزئیات این موضوع و سیر تاریخی آن بگذریم، این مسئله را باید مورد توجه قرار دهیم که پس از سیزده سال تبلیغ و تلاش و جانکنی ناکام حامد کرزی غرض راه اندازی مذاکرات به اصطلاح صلح با " برادران ناراض " طالبی اش، اینک، این تلاشها در تحت زعامت اشرف غنی رییس جمهور جدید افغانستان گویا دارد به نتیجه میرسد.

تردید نیست که صلح و ثبات موجب رفع هستی انسانهایست و هیچ جنگ و برخورد مسلحه اه در هیچ گوشه یی از جهان مورد تأیید انسانهای صلح طلب نیست. و اما، همینکه آتش جنگ در جایی مشتعل میشود و کارد را به استخوان فرزندان آدم میرساند، فرجامش بایستی صلح و آرامش باشد و این صلح و آرامش یا درنتیجه پیروزی قاطع یکطرف جنگ بالای طرف دیگر میسر میگردد و یا درنتیجه مذاکره و تفاهم، چنین چیزی بdst می آید. اما این در عین زمان مهم است تا فهمیده شود که مذاکره با کی؟ چه وقت؟ چرا؟ چگونه؟ و برای چی؟

هرچند برخی از سرکرده گان گروه طالبان اخیراً گفتند که چون جهان، پاکستان را زیر فشار قرارداد، اینک، پاکستان طالبان را مجبور به مذاکره با دولت افغانستان میکند و آنها (طالبان) در تحت چنین شرایط، آماده مذاکره نیستند. اما به هر صورت، گیریم که این به اصطلاح مذاکرات صلح میان هردو جانب آغازگردیده و به نتیجه دلخواه هم برسد، باز این سؤالها نزد افکار عامه مردم افغانستان مطرح خواهد بود که :

اول) هرگاه درنتیجه موقعيت در مذاکرات "صلح" ، طالبان در چارچوب دولت مرکزی افغانستان مدغم گردند، در چنین صورتی باید پرسید که موضوع مربوط به "حق العبد" هزاران قربانی یی که ظرف سالهای اخیر توسط دولت این جنایتکاران در جغرافیای افغانستان انجام داده شده، چه خواهد شد؟ و مقضیات واجرآت حقوقی و قضایی مربوط بدان را کدام مرجع به عهده خواهد گرفت؟

دوم) در صورتیکه گروه دست پروردۀ اجانب ، بخصوص، مزدوران پاکستان، آنهم پس از چهارده سال ویرانگری و دهشت افگانی و کشtar، مجدداً در مکانیسم قدرت دولتی مدغم شوند، آیا در آن صورت، دولت افغانستان یک دولت نیمه افغانی و نیمه پاکستانی خواهد بود؟

سوم) آیا میان سرکرده گان گروه تروریستی طالبان وارکان مشکله غیر طالبی دولت افغانستان مانند عناصر تنظیمی، جهادی، تفنگداران زورگو و تکناکراتهای لیبرال، با در نظر داشت سوابق جنگی، مخاصمات خونین و مغایرت های فکر آنها، امکان برخوردها، دشمنی ها و کارشکنی های مداوم وجود خواهد داشت؟

چهارم) از آنجا که گروه طالبان جز جنگ و خونریزی و انتحار و انفجار، هیچ نوع آشنایی و اعتقادی به علم و معارف و باز سازی و آزادی و دموکراسی وغیره ندارند، پس کرسی های دولت را اشغال نمایند، به سرپروری ها و برنامه های علمی و عمرانی و رفاهی کشور چه خواهد آمد؟

پنجم) هرگاه تصور کنیم همه آنچه گفته آمد، مرفوع گردیده و یا تحت کنترول قرار داشته باشند، آیا میتوان مطمئن بود که با ادغام این گروه در مکانیسم قدرت دولتی، دست اندازی های اجانب در امور داخلی افغانستان قطع گردیده و صلح و ثبات واقعی در کشور تأمین خواهد شد؟

منطق جنگهای تروریستی و واقعیت وجودی گروه های متعدد و منشعب و پراگندۀ آنان که هیچگاه دارای یک مرکز واحد، شناخته شده و دارای مکان و مکانیسم اصولی و قابل اعتبار سیاسی و دپلوماتیک نمیباشند، چنان است که دشوار بتوان نیروی باصلابت و رهبری واقعی و برخوردار از اختیارات کلی را از میان آنها برگزید. برای افراد و عناصر تروریستی و جنگجویان مزد بگیر، البته آسان، مصوون و باصره خواهد بود که مثلاً زیرچتر گروه طالبان علیه دولت افغانستان و یا نیروهای خارجی بزرگ و اما، وقتی پای مذاکره، امتیازدهی، امتیازگیری، تثبیت هویت سیاسی و تقسیم غنایم در میان می آید، بسیار مشکل خواهد بود تا همه بخش‌های مسلح پراگندۀ، بی انضباط و خوکرده با قدری ها را در تحت یک لوا جمع نمود و از آنها انتظار اطاعت را داشت.

چنانکه همین اکنون که تازه زمزمه های مربوط به آماده شدن برای مذاکره بگوشها میرسد و هنوز جانبین بالای میز مذاکره نه نشسته اند، سخنها، سرپیچی ها و حتا ایجاد نهاد های تروریستی دیگر مانند "داعش" و غیره دیده و شنیده میشود. در عین حال، باید این نکته را نیز بخاطرداشته باشیم که برخی از رژیم های منطقه و جهان، از مدت‌هاست بالای گروه های تروریستی در افغانستان سرمایه گذاری نموده اند و بنابر آن، با جرأت با گفت که هرگز از نیات پنهانی، برنامه های شیطانی و مقاصد شومی که در پیش دارند، به آسانی نخواهند گذشت. البته این، بدین معناست که هرگاه یک بخش از گروه طالبان حاضر به مذاکره، تفاهم و معامله با دولت افغانستان شود، مسلمًا بخش‌های دیگر آنها یا به اثرخوی و بوی متمردانه خود شان و یا به اشاره و دستور اربابان خارجی شان، تا مدت‌ها سلاح بزرگ‌میان نخواهند گذاشت.

پس، به اعتقاد ما، راه اندازی مذاکرات به اصطلاح صلح با گروه طالبان و ادغام آنان در مکانیسم دولتی افغانستان، نه تنها مغایر همه گونه اساسات دینی و مدنی است، بلکه به هیچ‌وجه تضمین کننده صلح و آرامش واقعی درکشور نیز نخواهد بود، مگر آنکه :

1) مقام های نظامی و استخباراتی پاکستان حقیقتاً دست از تروریست پروری های همیشه گی شان برداشته و به شکل گیری ساختار یک دولت مرکزی قوی و بازسازی افغانستان رضایت داده باشد.

2) ایالات متحده امریکا و متند نزدیک آن (انگلستان) نه تنها خود، واقعاً مخالف جدی تروریسم باشد، بلکه پاکستان را نیز از این ناحیه تحت فشار آشکارا اقتصادی و دیپلماتیک قرار دهد.

3) رژیم و هابی عربستان سعودی بمثابة شناخته شده ترین حامی تروریسم، دست از تمویل گروههای تروریستی دست پرورده خویش در منطقه برداشته باشد.

4) دولت افغانستان به منظور مقابله با هر نوع شراندزی داخلی و خارجی و تمرد های بعدی، به حد کافی توانمند، منسجم، یکدست و آماده پاسخدهی شده باشد.

پس، دیده شود آقای اشرف غنی و دولت " وحدت ملی " وی با چنین هیولای ویرانگر و هزار سر چگونه معامله خواهد نمود؟ (پایان)